

LEKCE 59: ŠALOMOUNŮV PÁD A ROZVRAT KRÁLOVSTVÍ

Biblický text k lekci: 1. Královská 11 - 16

Cíle lekce:

- Dítě popíše konec života Šalomouna a vysvětlí, v čem spočíval jeho tragický konec
- Dítě jmenuje některé judské a izraelské krále od Šalomouna po Achaba a dokáže říci, zda byl bohabojný, či nikoli
- Dítě si uvědomuje, že lidé, kterými se obklopujeme, na nás mají velký vliv
- Dítě ví, že lepší je, když si věřící člověk najde věřícího životního partnera
- Dítě chápe důležitou roli rodiče jako vzoru pro své děti
- Dítě si uvědomuje, že je to Bůh, který nám dává různé příležitosti (jako Jarobeámovi), ale je na nás samotných, jak tyto příležitosti využijeme (zda k dobrému, nebo ke zlému)
- Dítě ví, že každý se rozhoduje a zodpovídá sám za sebe (Ása se rozhodl, že nepůjde ve stopách svého otce, který Boha neposlouchal) a může se samo rozhodnout, zda v životě půjde za Bohem, či nikoli

Klíčové verše:

1. Královská 11,4 a 6: „Když nadešel Šalomounovi čas stáří, jeho ženy odklonily jeho srdce k jiným bohům, takže jeho srdce nebylo cele při Hospodinu, jeho Bohu, jako bylo srdce jeho otce Davida. Tak se Šalomoun dopouštěl toho, co je zlé v Hospodinových očích, a neoddal se cele Hospodinu jako jeho otec David.“

1. Královská 11,11-13: „Hospodin tedy řekl Šalomounovi: „Protože to s tebou dopadlo tak, že nedodržuješ mou smlouvu a má nařízení, která jsem ti přikázal, zcela jistě odtrhnu království od tebe a dám je tvému služebníku. Avšak za tvého života to neučiním kvůli tvému otci Davidovi. Odtrhnu je až z ruky tvého syna. Celé království však přece neodtrhnu, jeden kmen dám tvému synu kvůli svému služebníku Davidovi a kvůli Jeruzalému, který jsem vyvolil.““

1. Královská 14,22: „Juda činil to, co je zlé v Hospodinových očích; popouzeli ho k žárlivosti svými hříchy, jichž se dopouštěli ještě víc než jejich otcové.“

1. Královská 15,11-12: Ása činil to, co je správné v Hospodinových očích, jako jeho otec David. Vymýtil ze země ty, kdo se oddávali modlářskému smilstvu, a odstranil všechny hnusné modly, které udělali jeho otcové.

2. Korintským 6,14: „Nedejte se zapřáhnout do cizího jha spolu s nevěřícími! Co má společného spravedlnost s nepravostí? A jaké spolužití světla s temnotou?“

Biblická fakta:

Šalomoun si zamiloval více ženy, než Hospodina a ty odvrátili jeho srdce od Boha. Měl 300 žen a 700 ženin (nebyly jeho manželky, ale byly v jeho harému). Šalomoun se obrací k cizím bohům, ve které věří jeho manželky a staví jim posvátná návrší. Na Izrael tak uvádí modloslužbu. Bůh mu sdělil, že jeho království skončí a bude vládnout jiný, ale kvůli otci Davidovi tak učiní až po jeho smrti.

Proti králi Šalomounovi se vzbouří jeho služebník Jeroboám, kterému prorok Achijáš oznámí, že izraelské království bude rozděleno – on bude panovat nad 10 kmeny (severní Izrael), použije si k tomu obraz – svůj nový plášť roztrhne na 12 dílů. Šalomoun se snaží Jeroboáma zabít, ale on utíká do Egypta, kde zůstane až do jeho smrti.

Po Šalomounově smrti nastupuje na trůn jeho syn Roboám, který si na počátku své vlády nechává radit od starců a mladíků. Starci mu radí, aby byl k lidu mírný a vlídný, mladíci však, aby byl drsný a přísný. Poslechne nemoudrou radu mladíků. Tak se znelíbí v očích celého lidu, který prohlásí za krále Jeroboáma (nad 10 kmeny Severního Izraele). Roboám prchá do Jeruzaléma, kde vládne pouze nad

dvěma kmeny (Judou a Benjaminem). Bůh zastaví bratrovražednou válku skrze proroka Šemaje, takže Izrael je rozdělen na dvě části: Izrael (sever, 10 kmenů) a Juda (jih, 2 kmeny).

Jeroboám také neposlouchá Hospodina, i když mu dopřál stát se králem a udělá dva bůžky (zlatá telata), jednoho umístí na sever (Dan), jednoho na jih (Bétel). Rozvine se tak v Izraelci modloslužba. I přes Boží varování (skrze muže Božího – rozpadne se oltář a Jeroboámovi „uschne“ ruka – prosí pak muže Božího, aby mu ji Bůh uzdravil, tak se i stane) Jeroboám pokračuje v modloslužbě, a tak jeho syn Abíja umírá.

Také Jeroboám se odvrací od Hospodina, přitáhne na něj egyptský král Šešonk a ukradl poklady z královského paláce i Božího domu.

Po smrti Jeroboáma vládl jeho syn Abijam (3 roky) a také ten neposlouchal Boha. Po něm vládl jeho syn Ása (vnuk Šalomouna), a ten naopak dělal to, co je v Božích očích správné (vládl 41 let) – ze země vyhnal lidi, kteří vedli Izraelce k modloslužbě. Mezi ním a Izraelským králem Bašou jsou války, na pomoc si pozve na stříbro a zlato aramského krále Ben-Hadada, tak zvítězí.

V severní části Izraele se za dobu vládnutí syna a vnuka Šalomouna vystřídal více králů: Nadab (syn Jeroboáma), Baša (zabil Nadaba), dále Bašův syn Ela, kterého spiknutím odstranil důstojník Zimrí, který vládl jen 7 dní (povstání mu neprošlo), zemřel tak, že se v královském paláci upálil. Po něm se stává králem Omrí (velitel vojska). Všichni Izraelští králové neposlouchali Hospodina, ale to nejhorší mělo teprve přijít v jeho synu Achabovi.

Pro zvědavé:

- Muže Božího, který se vrací od Jeroboáma, když mu oznamuje, že jeho syn zemře, po cestě zadává lev, jelikož neposlechl Hospodina, že cestou zpět se nemá nikde zastavovat, ale zastaví se u jiného muže, co se také nazývá Boží prorok
- Jeroboám nastoupil na trůn, když mu bylo 41 let a vládl 17 let
- Jeroboám vládl 22 let
- Nádab vládl v Izraeli 2 roky, Baša 24 let, Ela 2 roky a Omrí 12 let

Myšlenky k 59. lekci (aplikace):

- Šalomoun dobře začal a špatně skončil – obklopil se ženami, které uctívali jiné bohy – pozor na to, jakými lidmi se obklopuješ, mají na tebe zásadní vliv!
- Šalomoun mohl v klidu dovládnout kvůli svému otci Davidovi – na náš život má vliv i život našich rodičů a z něj plynoucí požehnání (Bůh prokazuje milosrdenství do tisíců pokolení)
- Jeroboám si nevážil toho, co dostal od Boha (možnost být králem), neposlouchal Hospodina, zavedl modloslužbu v Izraeli – přesto mu Bůh dal šanci – Bůh dává šanci každému člověku, nejen těm „hodným“, zásadní je, jak na Boží nabídku zareagujeme
- Většina králů dělala to, co je v očích Božích zlé – asi to viděli u svých otců, rodičů – jako (budoucí) rodiče máme velkou zodpovědnost při výchově svých dětí – ony nás pozorují, napodobují a získávají tak vzorce pro svůj budoucí život. Co investujeme do dětí, když jsou malé, to se naplno projeví, až budou velké.
- Izraelští králové se dostali na trůn mj. i spiknutím a vraždou – násilím, sami pak byli násilím odstraněni. Násilí plodí násilí, a pokud se někam dostanu jen za cenu násilí, pak se tam buď dlouho neudrším, nebo musím násilí praktikovat pořád – a tím si lidi určitě člověk nezíská
- Celkově lze vidět v těchto kapitolách hodně smutný postup v dějinách izraelského národa, který byl předznamenán tím, jak se choval král – čím vyšší postavení, tím větší vliv (jak pozitivní, tak negativní) – dochází k odklonu od Hospodina (náboženský rozvrat) k modlám (z nichž některým se dokonce obětovaly i děti!!!), tak politický (Izrael rozdělen, a tím pádem i oslaben proti vnějším nepřátelům) – cesta životem bez Boha je možná, Bůh se nebude vlamovat, ale důsledky jsou patrné, smutné až tragické. Stvořitel ví, co je pro nás nejlepší

- Světlou výjimkou v tomto období je král Ása, který jako jediný dělal to, co je dobré v Božích očích (vládl ze všech nejdéle, přes 40 let!), možná si ještě pamatoval svého dědu Šalomouna a něco z jeho moudrosti a Boží bázně, než se od Boha odvrátil a poučil se – můžeme se poučit od druhých lidí, kteří tu byli před námi, tak si můžeme ušetřit mnohá trápení

Souvislost s Novým zákonem: MANŽELSKÝ SVAZEK S NEVĚŘÍCÍM? (2. Korintským 6,14-18)

Biblický text: „Nedejte se zapřáhnout do cizího jha spolu s nevěřícími! Co má společného spravedlnost s nepravostí? A jaké spolužití světla s temnotou? Jaký souzvuk Krista s Beliálem? Jaký podíl věřícího s nevěřícím? Jaké spojení chrámu Božího s modlami? My jsme přece chrám Boha živého. Jak řekl Bůh: ‚Budu přebývat a procházet se mezi nimi, budu jejich Bohem a oni budou mým lidem.‘ A proto ‚vyjděte z jejich středu a oddělte se‘, praví Hospodin a ‚ničeho nečistého se nedotýkejte, a já vás přijmu‘ a ‚budu vám Otcem a vy budete mými syny a dcerami, praví Hospodin zástupů‘.

Text nejspíše přímo nehovoří k manželskému svazku, ale lze i na manželství vztáhnout. Tragédie Šalomouna bylo to, že podlehl svým manželkám, které věřili jiné bohy, v modly. Jho je specifický nástroj pro spojení dobytka (dává se zpravidla tažným zvířatům za krk), aby šel tam, kam chce hospodář. Zvířata byly zhruba stejně vysoká, v opačném případě by to moc nefungovalo, zvířata by se více trápila. Tak i manželé, kteří mají jiný názor na život, na Boha, se spíše (pravděpodobně) budou spolu více trápit (výjimky mohou existovat), než by je vztah těšil. Navíc ten manžel, který v Boha nevěří, zpravidla odtahuje věřícího od Pána Boha. To je nebezpečné nejen pro věřícího, ale také pro případné děti. Bůh ve SZ přikazoval Izraelcům, aby si nebrali ženy cizinky, ženy jiného vyznání. Proto je dobré (lepší), abychom si životního partnera, s nimž budeme trávit v životě nejvíce času, vybírali z věřících lidí (ve stejného Pána Boha). Neznamená to, že toto manželství bude automaticky jednodušší, ale když oba manželé mají stejný pohled na život (stejnou životní filozofii, přemýšlení o životě a Bohu), je pravděpodobnější, že jejich víra bude pevnější a bude to dobrým vzorem i pro děti.

Náměty pro činnosti s dětmi:

1. Dvanáct částí – motiv rozdělení Izraele na základě podobenství proroka Achijáše. Úkolem dětí je roztrhnout papír na 12 stejných (alespoň přibližně) částí. Kdo to zvládne nejrychleji a zároveň nej přesněji?

2. Držení ruky – motiv uschlé ruky krále Jeroboáma. Úkolem dítěte je držet nataženou ruku a v ní smeták (tyč apod.) tak dlouho, jak to bude možné, aniž by ruka viditelně klesla. Kdo vydrží nejdéle?

3. Rozbij „oltář“ – motiv rozpuštění Jeroboámovy oltáře a skácení modly pro bohyni Ašeru skrze Ásu. Úkolem dítěte je za co nejkratší čas zbořit stavbu pomocí hodů míčkem. Stavba může být z plechovek, kostek, rolek toaletního papíru aj.

4. Složení telete – motiv modloslužby. Úkolem dítěte je složit z rozstříhaného obrázku tele. Komu se to podaří nejrychleji? (obrázek lze zvětšit, najdete jej zde:

<https://pixabay.com/cs/zv%C3%AD%C5%99e-kr%C3%A1va-farma-stupe%C5%88-2022625/>

